

EDUSKUNNAN VASTAUS 50/2001 vp

Hallituksen esitys laeiksi tapaturmavakuutuslain ja vakuutusyhtiölain 2 luvun 5 §:n muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi tapaturmavakuutuslain ja vakuutusyhtiölain 2 luvun 5 §:n muuttamisesta (HE 58/2001 vp).

Valiokuntakäsittely

Sosiaali- ja terveystieteiden valiokunta on antanut asiasta mietinnön (StVM 12/2001 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

tapaturmavakuutuslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 20 päivänä elokuuta 1948 annetun tapaturmavakuutuslain (608/1948) 10 §:n 1 momentti, 11 §, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 20 §:n 1 ja 2 momentti, 28 §:n 5 ja 6 momentti, 29 §, 30 §:n 1 momentti, 32 §:n 1 momentti, 35 a §, 47 §:n 1 ja 3 momentti, 48 §, 53 §:n 5 momentti, 60 §:n 1 momentti ja 60 a §:n 4 momentti,

sellaisina kuin ne ovat 10 §:n 1 momentti, 12 §:n 2 momentti ja 48 § laissa 956/1971, 11 §, 12 §:n 1 momentti, 29 §, 30 §:n 1 momentti, 32 §:n 1 momentti, 35 a § ja 60 §:n 1 momentti laissa 1204/1996, 16 §:n 3 momentti laissa 948/1992, 20 §:n 1 ja 2 momentti sekä 53 §:n 5 momentti laissa 526/1981, 28 §:n 5 ja 6 momentti sekä 47 §:n 1 momentti laissa 1642/1992, 47 §:n 3 momentti laissa 1329/1999 ja 60 a §:n 4 momentti laissa 940/1984, sekä

lisätään lakiin uusi 29 a § seuraavasti:

10 §

Työnantaja on vapaa vakuuttamisvelvollisuudesta, kunnes hänen kalenterivuoden aikana teettämiensä työpäivien lukumäärä on enemmän kuin 12. Myös sellainen työnantaja, joka ei ole yhteisö tai säätiö ja jota viimeksi toimitetussa kunnallisverotuksessa on verotettu enintään 571,84 euron tuloista, on vapaa vakuuttamisvel-

vollisuudesta, kunnes hänen vuoden aikana teettämiensä työpäivien lukumäärä on enemmän kuin 30.

— — — — —

11 §

Jos työtapaturma sattuu sellaisen työnantajan työssä olevalle työntekijälle, joka on laiminlyö-

nyt vakuuttamisvelvollisuutensa, Tapaturmavakuutuslaitosten liitto vastaa tämän lain mukaisen korvauksen suorittamisesta. Tapaturmavakuutuslaitosten liitolla on oikeus 36 §:ssä tarkoitettun maksun lisäksi periä työnantajalta, mitä näin määrätään korvauksena suoritettavaksi, kuitenkin enintään 168,19 euroa tapaturmaa kohden.

12 §

Vakuuttamisvelvollisen työnantajan on itse 16,82 euron määrään asti suoritettava korvausta kustakin työtapaturmasta, jollei vakuutusta ole vapaaehtoisesti ulotettu käsittämään myös tätä korvausvelvollisuutta. Vakuutuskirjaan on aina merkittävä, onko työnantajalla omavastuu vai ei.

Työnantaja, joka 10 §:n mukaisesti on vapaa vakuuttamisvelvollisuudesta, on kuitenkin velvollinen suorittamaan 1 momentissa tarkoitettun korvauksen 8,41 euron määrään asti kustakin työtapaturmasta.

16 §

Hautausapu on 3 010,56 euroa.

20 §

Jos työntekijä saamansa vamman tai sairauden vuoksi on joutunut niin avuttomaan tilaan, ettei hän voi tulla toimeen ilman toisen apua taikka jos vaikea vamma tai sairaus muutoin aiheuttaa hänelle poikkeuksellista haittaa, hänelle voidaan suorittaa niin kauan kuin edellytykset ovat olemassa haittalisää, joka päivää kohti on enintään 2,35 euroa. Tätä lisää ei kuitenkaan suoriteta siltä ajalta, jona työntekijälle annetaan hoitoa sairaalassa tai muussa laitoksessa.

Työntekijälle, jonka tekojäsen tai muu apu-neuvo aiheuttaa pitovaatteiden erityistä kulumista taikka jolla on opaskoira, voidaan suoritaa lisäkorvauksena enintään 0,47 euroa päivältä.

28 §

Korvausta laskettaessa vuosityöansio pyöristetään lähimmäksi kymmenellä tasan jaolliseksi euromääräksi. Pyörityksen ollessa mahdollinen molempiin suuntiin määrä pyöristetään ylöspäin.

Vuosityöansion ollessa pienempi kuin 925,03 euroa se korotetaan 925,03 euroksi. Vuosityöansiota ei kuitenkaan koroteta, jos työntekijällä oli tapaturman sattuessa oikeus saada kansaneläkelaisissa (347/1956) tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua toistaiseksi myönnettyä täyttä työkyvyttömyyseläkettä taikka tämän lain säännösten mukaan määräytyvää, toistaiseksi myönnettyä täyttä tapaturmaeläkettä tai sitä vastaavaa liikennevakuutuslain mukaista korvausta tai jos työntekijä tapaturman sattuessa oli täyttänyt 65 vuotta ja sai kansaneläkelaisissa tai työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa tarkoitettua vanhuuseläkettä.

29 §

Tämän lain mukaisen vakuutuksen voi myöntää sellainen vakuutusyhtiö, jolla on oikeus harjoittaa vakuutusyhtiölain (1062/1979) tai ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain (398/1995) mukaan suomalaisten vakuutusyhtiöiden ja vakuutusyhdistysten sekä Suomessa toimivien ulkomaisten vakuutusyhtiöiden vakuutusluokista annetun sosiaali- ja terveystieteiden päätöksen (858/1995) 1 §:n 1 kohdassa mainitun vahinkovakuutusluokan 1 mukaista vakuutusta Suomessa.

Vakuutusyhtiön, joka aikoo harjoittaa tämän lain mukaista vakuutusta Suomessa, on viimeistään kaksi kuukautta ennen toiminnan aloittamista ilmoitettava siitä Tapaturmavakuutuslaitosten liitolle.

Vakuutusyhtiölaissa tarkoitettuun vakuutusyhtiöön sovelletaan tämän lain mukaisen vakuutusliikkeen osalta vakuutusyhtiölakia ja ulkomaiseen vakuutusyhtiöön ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annettua lakia, jollei tästä laista muuta johdu.

29 a §

Poiketen siitä, mitä vakuutusyhtiölain 16 a luvun 9 §:n 4 momentissa ja 14 §:n 1 momentissa säädetään, suostumus vakuutusyhtiölaissa tarkoitetun vakuutusyhtiön tämän lain mukaisen vakuutuskannan tai sen osan luovutukseen on annettava, jos luovutus ei olennaisesti heikennä vakuutettujen turvaa taikka vaaranna tämän lain mukaisen vakuutusjärjestelmän toimintaedellytyksiä tai kykyä suoriutua velvoitteistaan. Suostumukseen voidaan liittää näiden edellytysten täyttymistä turvaavia ehtoja.

Mitä 1 momentissa säädetään, koskee soveltuvien osin myös ulkomaisista vakuutusyhtiöistä annetun lain 64—66 §:ssä tarkoitetun suostumuksen edellytyksiä.

30 §

Niissä tapauksissa, joissa valtio on korvausvelvollinen työtapaturman tai ammattitaudin perusteella, korvauksen suorittaa valtiokonttori. Valtiokonttorista on tällöin soveltuvien osin voimassa, mitä tässä laissa säädetään vakuutuslaitoksesta. Valtiokonttoriin ei kuitenkaan sovelleta 29 §:n 3 momenttia eikä 41 b §:n 2 ja 4—6 momenttia.

32 §

Vakuutussopimus tehdään vakuutuskaudeksi. Vakuutuskautena on kalenterivuosi, jollei kysymyksessä ole kesken vuotta voimaan tuleva vakuutus, jolloin ensimmäinen vakuutuskausi päättyy vakuutuksen alkamista seuraavan kalenterivuoden lopussa. Vakuutus jatkuu sen jälkeen vakuutuskauden kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja irtisano sitä kirjallisesti viimeistään kolme kuukautta ennen vakuutuskauden loppumista. Vakuutuksenottajan irtisanomisoikeudesta vakuutuskannan luovutuksen yhteydessä on kuitenkin voimassa, mitä siitä vakuutusyhtiölain 16 a luvun 12 §:n 1 momentissa säädetään.

35 a §

Vakuutuskauden vakuutusmaksun muodostavat ennakkovakuutusmaksu ja tasoitusvakuutus-

maksu. Mitä 35 §:n 2 momentissa säädetään vakuutusmaksusta, koskee vastaavasti myös ennakkovakuutusmaksua. Vakuutuskauden ennakkovakuutusmaksu on suoritettava vakuutuslaitoksen määräämänä aikana. Jos vakuutuskauden lopullinen vakuutusmaksu ylittää tai alittaa perityn ennakkovakuutusmaksun määrän, vakuutuksenottajalta peritään tai hänelle palautetaan tasoitusvakuutusmaksuna lopullisen maksun ja ennakkomaksujen erotus vakuutuslaitoksen määräämänä aikana, kuitenkin viimeistään vuoden kuluessa vakuutuskauden päättymisestä, jollei 37 §:stä muuta johdu. Päättäneiden erikoistariffoitujen vakuutusten osalta tämä määräaika saa kuitenkin olla yhtä vuotta pidempi, jos siitä on vakuutuksenottajan kanssa sovittu, kuitenkin enintään kolme vuotta. Vakuutuslaitos voi vakuutusehdoissa määritellä määrän, jota pienempiä tasoitusvakuutusmaksuja ei peritä eikä palauteta. Tämä määrä saa olla enintään 8,41 euroa.

47 §

Päiväraha ja siihen liittyvät lisät on maksettava ainakin kerran kuukaudessa jälkikäteen, ei kuitenkaan useammin kuin kerran viikossa. Tapaturmaeläke ja jatkuvana maksettava haattaraha sekä näihin liittyvät lisät samoin kuin perhe-eläke maksetaan, jolleivät asianomaiset toisin sovi, kuukausittain etukäteen. Jos maksettava määrä kuukaudessa olisi pienempi kuin 16,82 euroa, suoritus voi tapahtua pitemmin väliajoin, kuitenkin vähintään kerran vuodessa.

Jos asianomaiset eivät toisin sovi, vakuutuslaitoksen on pidettävä suoritettava korvaus kustannuksellaan korvaukseen oikeutetun saatavana siinä kotimaisessa rahalaitoksessa, jonka korvauksensaaja määrää. Jos rahalaitosta ei ole määrätty, suoritettava korvaus pidetään siihen oikeutetun saatavana hänen asuinpaikkansa postitoimipaikassa. Korvauserä, joka on pienempi kuin 1,68 euroa, on pidettävä vakuutuslaitoksessa korvauksensaajan nostettavissa.

48 §

Kun työntekijää on kohdannut vakavanlaatuiseksi katsottava työtapaturma ja vahingoittuneen tai hänen omaisensa oikeus korvaukseen on ilmeinen, työnantaja on velvollinen korvauksensaajan pyynnöstä suorittamaan korvauksen enakkona:

1) sairaanhoidon antamisesta aiheutuvat välttämättömät matkakustannukset; sekä

2) korvauksensaajan elatuksen turvaamiseksi välttämättömän määrän, kuitenkin enintään 33,64 euroa.

Edellä 1 momentin mukaan suoritettu ennakko vähennetään korvauksesta niin kuin 26 §:ssä säädetään.

53 §

Vakuutuslaitokset suorittavat tapaturmalautakunnan toiminnasta aiheutuvat kustannukset lautakunnan käsiteltäviksi tulevien asioiden lukumäärän mukaisessa suhteessa, kuitenkin niin, että kunkin vakuutuslaitoksen on vuosittain suoritettava vähintään 336,38 euroa.

60 §

Tämän lain 11 §:ssä ja 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 16 §:n 3 momentissa, 20 §:n 1 ja 2 momentissa, 28 §:n 6 momentissa, 35 a §:ssä ja 53 §:n 5 momentissa säädettyjä rahamääriä tarkistetaan kalenterivuosittain maan yleisessä palkkatasossa tapahtuneiden muutosten perusteella sen palkkaindeksin mukaan, joka vuosittain vahvistetaan työntekijäin eläkelain 9 §:n soveltamista varten. Tarkistetut rahamäärät pyöristetään si-

ten, että 12 ja 35 a §:ssä säädettyt rahamäärät pyöristetään lähimmäksi täydeksi euroksi sekä 11 §:ssä, 16 §:n 3 momentissa, 28 §:n 6 momentissa ja 53 §:n 5 momentissa säädettyt rahamäärät lähimmäksi täydeksi kymmeneksi euroksi.

60 a §

Korvauksen korotusta, jonka määrä on pienempi kuin 2,52 euroa, ei makseta. Määrää tarkistetaan vuosittain työntekijäin eläkelain 9 §:ssä säädetyn palkkaindeksiluvun mukaan.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2001.

Lain 10 §:n 1 momentti, 11 §, 12 §:n 1 ja 2 momentti, 16 §:n 3 momentti, 20 §:n 1 ja 2 momentti, 28 §:n 5 ja 6 momentti, 35 a §, 47 §:n 1 ja 3 momentti, 48 §, 53 §:n 5 momentti, 60 §:n 1 momentti ja 60 a §:n 4 momentti tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2002.

Päätös tämän lain mukaisen etuuden määräämistä voidaan antaa euromääräisenä jo ennen tämän lain voimaantuloa.

Tätä lakia sovellettaessa pidetään 11 §:ssä, 12 §:n 1 ja 2 momentissa, 20 §:n 1 ja 2 momentissa, 28 §:n 6 momentissa ja 35 a §:ssä säädettyjä rahamääriä vuoden 1971, 53 §:n 5 momentissa säädettyä rahamäärää vuoden 1981, 60 a §:n 4 momentissa säädettyä rahamäärää vuoden 1984 ja 16 §:n 3 momentissa säädettyä rahamäärää vuoden 1992 yleistä palkkatasoa vastaavina.

Laki

vakuutusyhtiölain 2 luvun 5 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 28 päivänä joulukuuta 1979 annetun vakuutusyhtiölain (1062/1979) 2 luvun 5 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 355/1997, seuraavasti:

2 luku

Vakuutusyhtiön perustaminen

kevakuutusyhtiöistä annetussa laissa
(354/1997).

5 §

Lakisääteistä eläkevakuutusta harjoittavan
vakuutusyhtiön toimiluvasta säädetään työelä-

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuu-
ta 2001.

Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 2001